

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2025 ел, 01 ноябрь

г.Казань

КАРАР

№ 896

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 31 декабрь, 1140 нчы карары белән расланган «Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» Татарстан Республикасы дәүләт программасына үзгәреш кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты КАРАР БИРӘ:

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» Татарстан Республикасы дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 31 декабрь, 1140 нчы карары белән (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2023 ел, 15 сентябрь, 1129 нчы, 2024 ел, 3 апрель, 223 нче, 2024 ел, 31 май, 383 нче карарлары белән кертелгән үзгәрешләргә исәпкә алып) расланган «Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» Татарстан Республикасы дәүләт программасына, аны яңа редакциядә (карарга теркәл) баян итеп, үзгәреш кертүгә.

Татарстан Республикасы
Премьер–министры

А.В.Песошин

Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2013 ел, 31 декабрь, 1140 нчы
карары белән расланды
(Татарстан Республикасы
Министрлар Кабинетының
2025 ел, 01 ноябрь, 896 нчы
карары редакциясендә)

«Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» Татарстан Республикасы
дәүләт программасы

«Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» Татарстан Республикасы
дәүләт программасын гамәлгә ашыру өлкәсендә стратегик өстенлекләр

I. Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә агымдагы хәлне бәяләү

«Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы (алга таба – Татарстан Республикасы дәүләт программасы) Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте (алга таба – дәүләт мөлкәте) белән идарә итүнең максималь нәтижелелеген, аның керемлелеген һәм сакланышын тәмин итүгә юнәлдерелде.

Узган гасырның 90 нчы елларыннан башлап, Татарстан Республикасында жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләрен үстерү берничә тарихи әһәмиятле этап (дәүләт милкен массакуләм хосусыйлаштыруны, базар мөнәсәбәтләрен һәм инфраструктураны, жир һәм муниципаль реформаларны кертеп) аша узды. Хәзерге вакытта дәүләт милке белән идарә итү түбәндәге үзенчәлекләр белән характерлана:

мөлкәт белән эш иткәндә базар алымнарын куллану;

махсус икътисадый зоналар, технопарклар һәм концессияләр кебек эшмәкәрлеккә ярдәм күрсәтү формаларын үстерү;

масштаблы инвестиция проектларын гамәлгә ашыруда катнашу;

милекнең шактый күләмен гавами хакимиятнең федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәләр арасында яңадан бүлү;

учреждениеләрнең мөлкәт комплексын оптимальләштерү, файдаланылмый торган мөлкәтне ачыклау һәм аларны әйләнешкә кертү;

жир асты байлыklarын чыгару тармакларын һәм эшмәкәрлекне үстерү өчен жир кишәрлекләре категориясен үзгәртү;

Татарстан Республикасында территориаль планлаштыруны үстерүдә катнашу;

«Пространство мәгълүматлары илкүләм системасы» Россия Федерациясе дәүләт программасын гамәлгә ашыру кысаларында чаралар оештыру;

тармакны цифрлы трансформацияләү, шул исәптән дәүләт хезмәтләре күрсәтүне цифрлаштыру;

дәүләт мөлкәте белән идарә итү өлкәсендә эшчәнлекнең норматив базасын үстерү һәм жентекле регламентацияләү;

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренен жирле үзидарә органнары эшчәнлегенә методологик ярдәм күрсәтүне көчәйтү.

Дәүләт мөлкәте составын һәм структурасын оптимальләштерү, мөлкәттән файдалануны контрольдә тотуны көчәйтү, аның керемлелеген арттыру мәсьәләләре актуаль булып кала.

2025 ел башына Татарстан Республикасының дәүләт активлары 734,09 млрд.сум тәшкил итте, шул исәптән дәүләт учреждениеләренен оператив идарәсендәге мөлкәт кыйммәте – 166,93 млрд.сум, дәүләт унитар предприятиеләренен хужалык карамагындагы мөлкәт кыйммәте – 11,35 млрд.сум, номиналь кыйммәт буенча акцияләренен (өлешләренен) дәүләт портфеле кыйммәте – 186,05 млрд.сум, казна объектлары кыйммәте – 201,73 млрд.сум, Татарстан Республикасы милкендәге жир кишәрлекләренен кадастр кыйммәте – 168,03 млрд.сум.

Татарстан Республикасы территориясендә жирләренен гомуми мәйданы 2025 елның 1 гыйнварына 6,78 млн. гектар тәшкил иткән, шуларның 3,29 млн. гектары (48,5 проценты) шәхси милектә һәм юридик затлар милкендә.

Жир кишәрлекләре белән эш итү хокукы түбәндәге рәвештә бүленә:

федераль хакимият органнарының эш итү хокукы – 1,54 млн.гектар;

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренен эш итү хокукы – 1,9 млн.гектар;

Татарстан Республикасының эш итү хокукы – 0,05 млн.гектар.

2025 елның 1 гыйнварына Татарстан Республикасы дәүләт милке реестрында 851 юридик зат исәпләнә, шул исәптән устав капиталында дәүләт өлеше белән 761 дәүләт учреждениесе, 5 дәүләт унитар предприятиесе, 85 хужалык жәмгыяте бар.

2025 елның 1 гыйнварына Татарстан Республикасы милкендә 85 хужалык жәмгыяте акциясе бар, шул исәптән дәүләт өлеше булмаган 12 жәмгыятегә махсус хокук («алтын акция») кулланыла.

2028 елга дәүләт унитар предприятиеләренен санын 2 берәмлеккә кадәр киметү планлаштырыла.

2024 елда дәүләт милкен куллану һәм реализацияләүдән Татарстан Республикасы бюджетының керемнәре 17,4 млрд.сум тәшкил итте («Россия Федерациясендә махсус икътисадый зоналар турында» 2005 елның 22 июлендәге 116-ФЗ номерлы Федераль законы нигезендә төзелгән жир кишәрлекләрен арендага бирү килешүләре буенча түләүләренә исәпкә алмыйча).

Хәзерге вакытта автоном һәм бюджет учреждениеләренә оператив идарә итү хокукы кысаларында мөлкәт белән эш итү вәкаләтләре зур күләмдә бирелде.

Шул ук вакытта автоном һәм бюджет учреждениеләренә карата идарә органнары (милекче, күзәтү советы, гамәлгә куючы) закон нигезендә алар белән идарә итү өлкәсендә кайбер вәкаләтләренә саклый. Бу дәүләт биремнәрен билгеләү, закон тарафыннан билгеләнгән килешүләренә килештерү, шулай ук учреждениеләргә беркетелгән күчемсез һәм аеруча кыйммәтле күчемле милекне тотуга чыгымнарны исәпкә алып, бурычларны үтәүне финанс яктан тәмин итүне үз эченә ала.

Татарстан Республикасы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы (алга таба – ТР Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы) дәүләт мөлкәтенен законлылыгы, нәтижәлелеге һәм максатчан файдаланылуы өстеннән системалы контроль кертте. 2024 елда ТР Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы

тарафыннан учреждениеләргә оператив идарә хокукы буенча беркетелгән дәүләт мөлкәтен һәм учреждениеләргә даими (вакытсыз) файдалану хокукы буенча бирелгән жир кишәрлекләрен файдалану буенча 97 тикшерү үткәрелде.

Күчемсез мөлкәтне инвентаризацияләүгә карата гомуми таләпләр Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы милкендәге күчемсез мөлкәтне инвентаризацияләүне уздыру һәм аны хужалык әйләнешенә жәлеп итү тәртибен раслау турында» 2022 ел, 12 март, 225 нче карары белән расланган Татарстан Республикасы милкендәге күчемсез мөлкәтне инвентаризацияләүне уздыру һәм аны хужалык әйләнешенә жәлеп итү тәртибе билгеләнде.

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең жирле үзидарә органнарына югарыда күрсәтеп үтелгән Тәртипкә таянып эш итәргә, муниципаль милекне инвентаризацияләү нәтижәләрен гомумиләштерергә, файдаланмау сәбәпләрен күрсәтеп, файдаланылмый торган күчемсез мөлкәт объектлары исемлеген расларга, төркемнәргә бүлүгә һәм хисап елының 10 декабренә кадәр инвентаризация нәтижәләрен ТР Жир һәм мөлкәт министрлыгына жиберергә тәкъдим ителде.

Дәүләт мөлкәтен нәтижәле файдалану максатында ТР Жир һәм мөлкәт министрлыгы тарафыннан концессия килешүләре механизмыннан файдалану кысаларында дәүләт күчемсез мөлкәт объектларына инвестицияләр жәлеп итү буенча эш алып барыла.

Кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына мөлкәт ярдәме күрсәтү Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнарының кече һәм урта бизнесны үстерү буенча өстенлекле юнәлешләренең берсе булып тора. «Россия Федерациясендә кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү турында» 2007 елның 24 июлендәге 209-ФЗ номерлы Федераль законының 18 статьясы Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимият органнары тарафыннан кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына арендага, шул исәптән ташламалы шартларда, бирү өчен дәүләт мөлкәте исемлекләрен раслауны күздә тотта.

Кече һәм урта эшмәкәрлеккә мөлкәти ярдәм күрсәтү өлешендә Татарстан Республикасы дәүләт программасы бурычлары:

кече һәм урта эшмәкәрлек субъектларына бирү өчен билгеләнгән мөлкәт исемлегендә дәүләт мөлкәте санын арттыру;

мөлкәтне арендага бирүнең ташламалы тәртибен камилләштерү;

мөлкәтне биләүгә (файдалануга) бирү процедураларының үтә күренмәләгән гадиләштерү һәм арттыру.

2024 елда ТР Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы тарафыннан казна мөлкәтенә карата 58 аукцион, шул исәптән кече һәм урта эшмәкәрлек субъектлары өчен 19 аукцион оештырылды.

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирле үзидарә органнарына элек исәпкә алынган күчемсез мөлкәт объектларының хокук ияләрен ачыклау, «Күчемсез мөлкәтне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль закон (218-ФЗ номерлы Закон) нигезендә Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына керту өчен күчемсез мөлкәт

объектларының хокук ияләре турында белешмәләр жибәрү вәкаләтләре һәм йөкләмәләре бирелде.

Дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәтенә Татарстан Республикасы буенча идарәсе бәяләве буенча 2022 елның 1 мартына Татарстан Республикасы территориясендә хокук ияләре булмаган 847 меңнән артык күчәмсез мөлкәт объектын исәпләнә, шуларның якынча 700 мең күчәмсез мөлкәт объектын 218-ФЗ номерлы Законның гамәле потенциал рәвештә кагыла (белешмә өчен: әгәр күчәмсез мөлкәт объектына хокук билгеләү документлары яки әлегә күчәмсез мөлкәт объектына хокукны раслый торган документлар «Күчәмсез мөлкәткә хокукларны һәм аның белән алыш-бирешләрне дәүләт теркәвенә алу турында» 1997 елның 21 июлендәге 122-ФЗ номерлы Федераль закон үз көченә кәргән көнгә кадәр (1998 елның 31 гыйнварына кадәр) рәсмиләштерелгән һәм әлегә хокуклар Күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрында теркәлмәгән булса, 218-ФЗ номерлы Законның гамәле күчәмсез мөлкәт объектларына кагыла).

01.03.2022 – 10.02.2025 еллар чорында «Россия Федерациясенә аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2020 елның 30 декабрдәге 518-ФЗ номерлы Федераль закон кысаларында 154 440 объект буенча күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнары карарлары нигезендә хокук ияләре турында белешмәләр кертелгән, 250 391 объект буенча элек барлыкка килгән хокукны теркәү гамәлгә ашырылган һәм башка чаралар үткәрелгән, 288 904 объектның кадастр исәбеннән төшерелгән.

218-ФЗ номерлы Законны гамәлгә ашыруны тәэмин итү максатларында ТР Жир һәм мөлкәт министрлыгы Росреестрның Татарстан Республикасы буенча идарәсе белән берлектә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнарына методик, оештыру һәм гамәли ярдәм күрсәтү чараларын кабул итә. Татарстан Республикасының һәр муниципаль берәмлегендә даими нигездә ярдәм күрсәтү өчен Росреестрның Татарстан Республикасы буенча идарәсеннән җаваплы затлар билгеләнә.

Татарстан Республикасында жир кишәрлекләрен формалаштыру һәм аларны күпбалалы гаиләләргә бирү эше дөвам итә. Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнары мәгълүматлары буенча, 2025 елның 1 гыйнварына Татарстан Республикасында барлығы 78,63 мең кү балалы гаилә бар, шулардан 72,22 мең гаилә жир кишәрлекләре алу исемлегенә кертелгән. Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренәң жирле үзидарә органнары тарафыннан ТР Жир һәм мөлкәт министрлыгы белән берлектә, күпбалалы гражданның жир кишәрлекләре бирү процессын оештыру эше алып барыла. Нәтижәдә 50,23 меңнән артык күпбалалы гаилә жир кишәрлекләрен милеккә алган.

Республиканың кайбер районнарында жир кишәрлекләре бирү эше өстәмә жир кишәрлекләре эзләү белән бәйлә рәвештә туктатылды. Жир кишәрлекләре житмәү проблемасы зур, аеруча Казан һәм Яр Чаллы шәһәрләрендә күпбалалы гаиләләргә аларны бүлүп бирү мәсьәләсе кискен тора. Күпбалалы гаиләләр өчен өстәмә жир кишәрлекләре формалаштыру эшләрен финанслау мәсьәләсе актуаль булып кала.

ТР Жир һәм мөлкәт министрлыгы тарафыннан Россия Федерациясе милкендәге жир кишәрлекләренә карата «ДОМ.РФ» акционерлык җәмгыяте белән хезмәттәшлек гамәлгә ашырыла.

Ятим балаларның һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларның торак хокукларын тәэмин итү элге категориядәге гражданнарға дәүләт ярдәме күрсәтү чараларының аерылгысыз өлеше булып тора һәм республика житәкчелегенен, кызыксынучы министрлыкларның, Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре жирле үзидарә органнарының аерым контролендә тора.

Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны торак белән тәэмин итү өлкәсендә Татарстан Республикасының дәүләт вәкаләтләре үтәләшен контрольдә тоту түбәндәгеләргә йөкләнде:

Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлығы – ятим балалар белән эшләү, аларны торак урыннары белән тәэмин итү буенча;

Татарстан Республикасы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлығы – ятим балалар өчен махсулаштырылган торак фонды булдыру һәм аның белән идарә итү.

2013 – 2024 еллар чорында ТР Жир һәм мөлкәт министрлығы тарафыннан Татарстан Республикасы милкәнә 5 346 торак урын сатып алынган. Әлге бүлмәләр Татарстан Республикасының махсулаштырылган торак фондына кертелгән һәм ятим балаларға аренда килешүләре буенча бирелгән.

Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыруга каралган акчалардан файдалануның нәтижәлелеген арттыру өчен чаралар исемлегенә төзәтмәләр кертелә, Татарстан Республикасы дәүләт программасы чараларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле инструментлар жыелмасы камилләштерелә, нәтижәсез чаралар төшереп калдырыла.

Татарстан Республикасы дәүләт программасы үтәләшенең максатчан күрсәткече – Татарстан Республикасы дәүләт программасындагы барлык күрсәткечләренң чик зурлыкларына фактта ирешү.

Татарстан Республикасы дәүләт программасын финанслау тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

II. Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру өлкәсендә Татарстан Республикасы дәүләт сәясәте өстенлекләре һәм максатлары тасвирламасы

Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт мөлкәте белән идарә итүнең һәм бердәм дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруның стратегик өстенлекләре түбәндәгеләр:

Татарстан Республикасы бюджетына керемнәр керүләренә нәтижәле файдалану һәм максимизацияләү нигез буларак дәүләт мөлкәте белән идарә итүнең сыйфатын яхшырту;

гражданнарға, эшмәкәрләргә һәм оешмаларға дәүләт хезмәтләре күрсәтүнең сыйфатын яхшырту һәм оперативлығын арттыру;

Татарстан Республикасында жирдән файдалануның нәтижәлелеген арттыру һәм территорияль планлаштыру сыйфатын яхшырту;

гражданнарға социаль ярдәмнең кайбер чараларын гамәлгә ашыруда катнашу; эшмәкәрлеккә ярдәм күрсәтү;

Татарстан Республикасында муниципаль мөлкәт белән идарә итүнең нәтижәлелеген арттыру.

Дәүләт мөлкәте белән идарә итү сыйфатын яхшырту һәм аннан файдаланудан алынган керемнәрне максимизацияләү түбәндәгеләр исәбеннән гамәлгә ашырылачак:
дәүләт мөлкәтен исәпкә алу һәм аның белән идарә итү процессларын цифрлы трансформацияләү;

күчемсез мөлкәтнең оптималь составын формалаштыру;

дәүләт катнашындагы компанияләр белән идарә итүдән керемнәрнең һәм активлар бәясең озақ сроклы тотрыклы үсешен тәмин итү;

дәүләт хезмәткәрләренең квалификациясен һәм һөнәри дәрәжәсен күтәрү.

Гражданнарга, эшмәкәрләргә һәм оешмаларга дәүләт хезмәтләренең сыйфатын яхшырту һәм оперативлыгын арттыру түбәндәгеләр исәбеннән башкарылачак:

дәүләт хезмәтләре күрсәтү процессын цифрлаштыру;

жир-мөлкәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә эшләүче дәүләт хакимияте органнары һәм оешмалар эшчәнлегендә клиентларга игътибарлы булудәрәжәсен арттыру.

Татарстан Республикасында жирдән файдалануның нәтижәлелеген арттыру һәм территориаль планлаштыру сыйфатын яхшырту түбәндәгеләр исәбеннән гамәлгә ашырылачак:

жирләренә сыйфатлы дәүләт кадастр бәяләвен оештыруны гамәлгә ашыру;

күчемсез мөлкәт объектлары һәм барлык милек рәвешләрендәге жир кишәрлекләре турында житеп бетми торган белешмәләренә Күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү;

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләрендә территориаль планлаштыру документларына мониторинг ясау һәм аларны эзерләү буенча һәм методик кулланма.

Гражданнарга социаль ярдәмнең кайбер чараларын гамәлгә ашыруда катнашу түбәндәге юл белән гамәлгә ашырылачак:

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре тарафыннан күпбалалы гаиләләргә жир кишәрлекләрен бирүне, шулай ук Татарстан Республикасы карамагындагы жирләрдән жир кишәрлекләре бирүне мониторинглау;

ятим балаларга һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга торак урыннар бирү;

торак пунктларын киңәйтү, торак төзелешен үстерү максатларында жир кишәрлекләре категориясен үзгәртү өчен боеру характерындагы актлар проектларын эзерләү.

Эшқуарлыкка ярдәм итүдә катнашу түбәндәге юл белән гамәлгә ашырылачак:

кече һәм урта эшқуарлык субъектларына күчемсез мөлкәт объектларын ташламалы шартларда бирү;

дәүләт мөлкәтен бирүнең төрле рәвешләрен үстерү: аренда, концессия, ышанычлы идарә;

кече һәм урта эшқуарлык субъектларының рәсми сорауларын өстенлекле тәртиптә үтәү.

Татарстан Республикасында муниципаль мөлкәт белән идарә итүнең нәтижәлелеген арттыру түбәндәге юл белән гамәлгә ашырылачак:

Татарстан Республикасының муниципаль мөлкәтен исәпкә алу һәм аның белән идарә итү процессларын цифрлы трансформацияләү;

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренә уку семинарлары, стажировкалар уздыру, методик тәкъдимнамәләр жибәрү, муниципаль мөлкәт белән идарә итү палаталары, идарәләре, комитетлары эшчәнлеген мониторинглау блы белән, шул исәптән күчмә чаралар барышында, системалы һәм һәрьяклап методик ярдәм күрсәтү.

Татарстан Республикасы икътисады очраша торган актуаль проблемаларны бетерү, шулай ук Татарстан Республикасының стратегик максатларына һәм социаль-икътисадый үсеш бурычларына, шул исәптән Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр чорга һәм 2036 елга кадәр перспективада Россия Федерациясен үстерүнең илкүләм максатлары турында» 2024 елның 7 маендагы 309 номерлы Указы, Россия Федерациясе Хөкүмәте раслаган 2030 елга кадәр һәм 2036 елга кадәр перспективада Россия Федерациясен үстерүнең илкүләм максатларына ирешү буенча бердәм план, «2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау турында» 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе (алга таба - Стратегия-2030) белән билгеләнгән, ирешү максатларында Татарстан Республикасы дәүләт программасы күрсәткечләренә максаты, структурасы һәм системасы билгеләнде.

Максат: дәүләт мөлкәте белән идарә итүнең, аның керемлеләге һәм сакланышының максималы нәтижәләлеген тәмин итү, ул түбәндәге күрсәткечләргә ирешү белән характерлана:

дәүләт мөлкәтен реализацияләүдән һәм алардан файдаланудан керемнәр өлешендә бюджет биремән ел саен 100 процент үтәү;

Татарстан Республикасының хисап елы башына жир кишәрлеген түләүсез бирү өчен исәпкә баскан күпбалалы гаиләләренә гомуми санында 2028 елга Татарстан Республикасының жир кишәрлекләрен түләүсез алган күпбалалы гаиләләре өлешен кимендә 71 процент тәмин итү;

2028 елга кече һәм урта эшкуарлык субъектларына бирү өчен билгеләнгән дәүләт мөлкәте исемлегенә 133 объектны кертү;

2028 елга муниципаль милек хокукына ия дип танылган, файдаланылмый торган жир өлешләренә өлешен кимендә 72,2 процент тәмин итү.

III. Стратегик өстенлекләр, илкүләм максатлар һәм Стратегия-2030 максатлары, Россия Федерациясе дәүләт программалары күрсәткечләре белән үзара бәйләнеш турында белешмәләр

Татарстан Республикасы дәүләт программасының хәл итү максатлары һәм бурычлары системасы Россия Федерациясе Президентының «2030 елга кадәр чорга һәм 2036 елга кадәр перспективага Россия Федерациясе үсешенә илкүләм максатлары турында» 2024 елның 7 маендагы 309 номерлы Указында билгеләнгән 2030 елга кадәр чорга илкүләм үсеш максатларын, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә белән расланган 2030 елга кадәр һәм 2036 елга кадәр перспективага Россия Федерациясе үсешенә илкүләм максатларына ирешү буенча бердәм планы, шулай ук Стратегия-2030ны исәпкә алып формалаштырылды.

Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру 2030 елга кадәр һәм 2036 елга кадәр перспективада турыдан-туры Россия Федерациясенең үсешенә түбәндәге илкүләм максатларына ирешүгә юнәлдерелгән:

«Тотрыклы һәм динамик икътисад»; әлеге илкүләм максатка ирешүне характерлый торган максатчан күрсәткечкә һәм бурычларга ирешү: макроикътисады төтүрүклүк, эшсезлек түбән дәрәжәдә сакланганда һәм структур эшсезлек дәрәжәсе кимегәндә илнең тулаем эчке продуктының үсеш темпын уртача дөньякүләм продукттан югарырак дәрәжәдә тәмин итү һәм, 2030 елдан да соңга калмыйча, сатып алу сәләте паритеты буенча исәпләнгән тулаем эчке продукт күләме буенча, шул исәптән хезмәт житештерүчәнлеген үстерү исәбенән дөньяда дүртенче урынга чыгу;

«Халыкны саклау, сәламәтлекне ныгыту һәм кешеләрнең иминлеген арттыру, гаиләне яклау»; күрсәтелгән илкүләм максатка ирешүне характерлаучы максатлы күрсәткечкә һәм бурычка ирешү: 2030 елга туучыларның гомуми коэффициентын 1,6 га һәм 2036 елга 1,8 гә күтәрү, шул исәптән өченче һәм аннан соң туучы балаларның гомуми коэффициентының ел саен артуы;

Стратегия-2030 белән билгеләнгән түбәндәге стратегик максатларны гамәлгә ашыруга:

дәүләт мөлкәте һәм муниципаль мөлкәт белән идарә итү буенча югары квалификацияле белгечләр рәвешендә Татарстан Республикасының кеше капиталын туплау;

баланссы территорияль-пространство үсеше;

жир ресурсларынан файдалануның югары нәтижәлеләгән тәмин итү;

Татарстан Республикасында дәүләт, хосусый һәм дәүләт-хосусый институтларның баланссы системасын булдыру, конкурентлыкка сәләтле кластерларны, эшкуарлыкны (кече һәм урта бизнесны), эчке территорияль үсешне төтүрүклүк үстерү.

IV. Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре өлкәсендә дәүләт идарәсе бурычлары, аларны нәтижәле хәл итү ысуллары

«Дәүләт милке белән идарә итүнең максималь нәтижәлеләгән, аның керемлеләгән һәм сакланышын тәмин итү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы максатына ирешү өчен түбәндәге бурычлар хәл ителә:

Татарстан Республикасы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгының үзәк аппараты эшчәнлеген тәмин итү;

ведомство буйсынуындагы учреждениеләр эшчәнлеген тәмин итү;

төбәк әһәмиятендәге комплекслы кадастр эшләрен уздыру чараларын гамәлгә ашыру;

жир төзелеше эшләрен оештыру һәм тәмин итү;

дәүләт мөлкәте белән идарә итү чараларын үткәрүне тәмин итү.

Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру кысаларында Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле бюджетларга бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрен, Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру кысаларында Татарстан Республикасы бюджетыннан юридик затларга субсидияләр бирү һәм бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру кагыйдәләрен, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт программасын гамәлгә ашыру кысаларында капитал салуларны гамәлгә ашыру турында карарларны раслый торган Татарстан Республикасы норматив хокукый актлары исемлегенә

Т/с	Документ тибы	Документ төре	Документ исеме	Реквизитлары	Эшләүче	Документ текстна гиперссылка
1	2	3	4	5	6	7
«Татарстан Республикасы дәүләт мөлкәте белән идарә итү» Татарстан Республикасы дәүләт программасы						
1.	Инвестиция-ләр бирү тәртибе	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары	Дәүләт учреждениеләре һәм дәүләт унитар предприятиеләре булмаган юридик затлар (аларның аерылып чыккан жәмгыятьләре) милкендәге капитал төзелеш объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга һәм (яки) алар тарафыннан күчәмсез мөлкәт объектлары сатып алуга бәйлә булмаган максатлар өчен элекке юридик затларга Татарстан Республикасы бюджетыннан бюджет инвестицияләре бирү турында карарлар кабул итү кагыйдәләрен раслау хакында, дәүләт теркәвенә алынырга тиешле эчке йөзү судноларыннан тыш	17.05.2022 № 454	Татарстан Республикасы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы	https://pravo.tatarstan.ru/npa_kabmin/post/?npa_id=987776
2.	Инвестиция-ләр бирү тәртибе	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары	Дәүләт учреждениеләре һәм дәүләт унитар предприятиеләре булмаган юридик затларга элекке юридик затлар милкендәге капитал төзелеш объектларын төзү (реконструкцияләү, шул исәптән реставрация элементлары белән, техник яңадан жиһазлау) һәм яки алар тарафыннан күчәмсез мөлкәт объектларын сатып алу буенча инвестиция проектларын гамәлгә	31.10.2022 № 1162	Татарстан Республикасы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы	https://pravo.tatarstan.ru/npa_kabmin/post/?npa_id=1069241

1	2	3	4	5	6	7
			<p>ашыру өчен капитал төзелеш объектларына Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән бюджет инвестицияләре бирү турында карарлар кабул итү кагыйдәләрен раслау турында</p>			
3.	Субсидия бирү тәртибе	Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карары	Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына һәм жирле үзидарә органнарына бәяләү эшчәнлегенә бәйле экспертлык ярдәмен гамәлгә ашыруга чыгымнарны финанс белән тәэмин итүгә Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән субсидияләр бирү тәртибен раслау турында	26.12.2024 № 1210	Татарстан Республикасы Жир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы	https://pravo.tatarstan.ru/npa_kabmin/post/?npa_id=1562656